

60-річчя члена-кореспондента НАН України В.В. ФІЛОНЕНКА

Доктор біологічних наук, професор, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, член-кореспондент НАН України **Валерій Вікторович Філоненко** народився у 1963 р. У 1985 р. закінчив Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка. Відтоді його наукова діяльність пов'язана з Інститутом молекулярної біології і генетики (ІМБГ) НАН України, у якому він з 2006 р. очолює відділ сигнальних систем клітини.

У фокусі досліджень В.В. Філоненка — сигнальні системи клітини, а саме функціонування РІЗК/мTOR/S6K-залежного сигнального каскаду, його структурно-функціональна організація та роль у регуляторних процесах, що зазнають істотних змін за тяжких патологій людини. Для мTOR-кінази вперше встановлено існування множинних мРНК-ізоформ і запропоновано принципово новий механізм їхнього утворення. Для мTOR β-ізоформи доведено онкогенні властивості. Ідентифіковано нову кіназу рибосомного білка S6 — S6K2 та досліджено її роль у РІЗК/мTOR/S6K-залежному сигналюванні. Ідентифікування ензиму КоАсинтази та клонування її гена сприяли відкриттю невідомої раніше біологічної активності КоА в сигналюванні, регуляції активності ензимів та в системі захисту від окисного стресу. Іншим напрямом діяльності вченого є дослідження генів пухлиноасоційованих антигенів людини з метою виявлення потенційних мішеней для розроблення засобів діагностики і терапії. Ідентифіковано й охарактеризовано як маркери злоякісних пухлин різних гістотипів низку генів пухлиноасоційованих антигенів. Запропоновано панель антигенів для розроблення системи серологічної діагностики карцином грудної залози.

В.В. Філоненко є автором понад 350 наукових праць, що мають близько 1800 цитувань, одержав два міжнародні патенти. Він успішно поєднує наукову роботу з науково-організаційною і науково-педагогічною діяльністю, є членом вченої ради та спеціалізованої вченої ради при ІМБГ НАН України. Під його науковим керівництвом підготовлено 10 кандидатів і 1 доктора біологічних наук.

Колектив Інституту щиро вітає В.В. Філоненка з ювілеєм та бажає йому довгих і плідних років життя.